

Program wychowawczo-profilaktyczny na rok szkolny 2023/2024

Program wychowawczo-profilaktyczny w naszej szkole uwzględnia treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów oraz treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowanym do ich potrzeb rozwojowych.

Program został przygotowany w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej. Treści programu uwzględniają specyfikę środowiska lokalnego, w którym mieszkają uczniowie. Jest to miejscowość położona w pobliżu dużego miasta, do którego zapewniony jest dobry dojazd.

Jesteśmy szkołą przyjazną, bezpieczną, współpracującą z rodzicami. Nauczyciele, kadra pedagogiczna, psycholog szkolny, wychowawcy wspierają wszechstronny rozwój dzieci, towarzyszą im w osiąganiu celów i wzmacniają umiejętność radzenia sobie w życiu.

Szkoła przyjazna zna potrzeby i zainteresowania swoich uczniów. **Szkoła bezpieczna** diagnozuje swoje środowisko. Realizuje programy profilaktyczne. Zapewnia dzieciom opiekę na świetlicy szkolnej, opiekę pielęgniarki. Ponadto ułatwia kontakt z placówką psychologiczno – pedagogiczną. Organizuje akcje charytatywne oraz pomoc dzieciom z rodzin w trudnej sytuacji.

Żyć bezpiecznie tzn. żyć pewnie, bez obawy, bez szkody dla siebie i ludzi z otoczenia. Zadaniem naszej szkoły jest niedopuszczenie do rozwoju wśród uczniów lęku przed otoczeniem, niepowodzeniami, przyszłością. Pierwotne i największe prawa do wychowania swoich dzieci posiadają rodzice.

Szkoła współpracująca z rodzicami wspiera w swej działalności funkcje wychowawcze rodziny. Rodzice jako członkowie społeczności szkolnej biorą udział w wychowawczo – profilaktycznych zadaniach szkoły.

Treści programu mogą być realizowane w czasie godzin wychowawczych, na zajęciach edukacyjnych, zajęciach pozalekcyjnych, w czasie warsztatów, pogadanek, projektów, spotkań. Zajęcia, w czasie których realizowany będzie program powinny opierać się w przeważającej części na aktywności uczniów, z wykorzystaniem różnych form i metod pracy oraz współpracy z rodzicami, środowiskiem lokalnym, instytucjami wspierającymi.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania

i uwzględnieniem wymagań opisanych w podstawie programowej, zgodnym z diagnozą środowiska szkolnego, sytuacją wychowawczo - profilaktyczną oraz kierunkami polityki oświatowej państwa.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem gier komputerowych (Internet, media społecznościowe), substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym.

Diagnoza środowiska szkolnego i sytuacji wychowawczo - profilaktycznej

Przy opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły uwzględniono:

- wyniki nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- spostrzeżenia wychowawców i pedagogów, psychologa,
- wnioski i analizę sytuacji wychowawczej, pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, wychowawczych,
- obserwację zachowań uczniów na terenie szkoły, poza szkołą, w czasie nauczania zdalnego, w czasie wyjść, wyjazdów, wycieczek oraz analizę zapisów w dzienniku,
- ankiety do rodziców badające potrzeby wychowawcze,
- oczekiwania, spostrzeżenia i wnioski rodziców dotyczące realizacji treści profilaktycznych i wychowawczych,
- przewidywane zmiany w szkole i środowisku uczniów, które w najbliższej przyszłości będą miały wpływ na proces wychowania i kształcenia.

W wyniku przeprowadzonej diagnozy wyróżniono następujące obszary wymagające szczególnej uwagi w procesie wychowawczo – profilaktycznym:

- rozszerzenie działań na rzecz profilaktyki uzależnień od: gier komputerowych (Internet, media społecznościowe) środków psychotropowych, środków zastępczych (dopalacze), substancji psychoaktywnych, i itp.
- ujednolicenie działań z zakresie eliminacji zachowań agresywnych (agresja psychiczna, agresja fizyczna, cyberprzemoc),
- zwiększenie działań w zakresie prawidłowego odżywiania się, aktywności fizycznej,
- podnoszenie jakości edukacji poprzez działania uwzględniające zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne wszystkich uczniów
- zapewnienie wsparcia psychologiczno – pedagogicznego,
- przygotowanie uczniów od najmłodszych klas do świadomego wyboru dalszej drogi kształcenia.

Cele główne programu

1. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych i realizację adekwatnego programu wychowawczo – profilaktycznego.
2. Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej.
3. Uświadomienie zagrożeń mających wpływ na zdrowie i życie oraz uczenie prawidłowej i bezpiecznej reakcji na zagrożenia.
4. Rozbudzanie zainteresowania ucznia własnym zdrowiem, rozwijanie oraz ułatwianie nabywania przez ucznia umiejętności dbania o bezpieczeństwo swoje i innych.
5. Zachęcanie i wspieranie uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.

6. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, wrażliwości na potrzeby innych, uczciwości, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi.
7. Rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNYCH

SFERA	ZADANIA	FORMY REALIZACJI
Intelektualna	Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów oraz ich samopoczucia.	Przeprowadzanie w klasach diagnoz i ankiet wstępnych, obserwacje podczas bieżącej pracy.
	Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów. Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień.	Przygotowanie propozycji zajęć w zespołach przedmiotowych, prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, warsztatów, konkursów, wyjścia do muzeum, teatru, na wystawy, udział w życiu kulturalnym miasta i wsi. Przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne, prezentowanie talentów na forum szkoły. Szkolenie rady pedagogicznej wspierania potrzeb uczniów.
	Kształtowanie postawy twórczej oraz inspirowanie uczniów do aktywności z wykorzystaniem nowoczesnych technologii komputerowych.	Organizacja konkursów i olimpiad, turniejów, zawodów sportowych. Zajęcia pozalekcyjne, koła zainteresowań. Realizacja projektów artystycznych. Lekcje tematyczne. Udział w projekcie „Laboratoria przyszłości” – zdobycie umiejętności wykorzystania technologii komputerowych.
		Wykonywanie prac zleconych przez nauczyciela z wykorzystaniem nowoczesnych technologii. Działalność i współpraca z organizacjami pozaszkolnymi. Organizacja i udział w przedstawieniach teatralnych i przedsięwzięciach twórczych z zachowaniem procedur bezpieczeństwa i higieny pracy.
	Kształtowanie samodzielnego formułowania i wyrażania sądów.	Warsztaty w klasach. Debata na temat wartości i zasad wolontariatu.
	Doskonalenie kompetencji nauczycieli w zakresie pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym.	Szkolenie nauczycieli w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.
	Podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadomienie wagi edukacji i wyników egzaminów zewnętrznych.	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce. Praktyczne sposoby zarządzania czasem w formie zajęć warsztatów prowadzonych przez pedagoga szkolnego i psychologa szkolnego.

	Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy.	Pogadanki prowadzone przez nauczycieli poświęcone tej tematyce - praktyczne sposoby zarządzania czasem.
	Wykorzystanie w sposób prawidłowy i bezpieczny technologii komputerowych.	Lekcje informatyki, lekcje tematyczne, realizacja projektów oraz zajęcia profilaktyczne.
	Wspomaganie rozwoju uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych z uwzględnieniem ich indywidualnych potrzeb i możliwości Indywidualizacja działań edukacyjnych i wychowawczych. Dostosowanie wymagań do potrzeb i możliwości ucznia (dostosowanie metod nauczania do stylów uczenia się i kanałów percepcji).	Motywowanie i inspirowanie uczniów do pracy, Stworzenie warunków technicznych i technologicznych do prawidłowego rozwoju. Docenianie wysiłku ucznia oraz jego zaangażowania bez względu na osiągnięte wyniki. Udział ucznia w zajęciach pozalekcyjnych, w kołach zainteresowań. Organizacja konsultacji indywidualnych i grupowych z nauczycielami, organizowanie konsultacji i zajęć z ekspertami, trenerami, specjalistami.
Moralna	Kształtowanie szacunku do ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, prawidłowe rozumienie wolności jednostki oparte na poszanowaniu osoby.	Integracja zespołów klasowych a w szczególności nowych uczniów i uczniów klas pierwszych, uczniów obcojęzycznych oraz z doświadczeniem migracyjnym. Działalność charytatywna, wolontariat szkolny Powołanie Rady Wolontariatu.
	Rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej.	Świętowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych, lekcje wychowawcze na temat patriotyzmu.
	Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych.	Spotkanie z autorytetami, oglądanie filmów dokumentalnych, edukacyjnych.
	Poznanie kultury rodzimej, zaznajamianie z kulturą regionu.	Wycieczki, tematyczne lekcje wychowawcze.
	Poznanie dorobku kulturalnego Europy, świata, wykształcenie postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur, religii.	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, wycieczki, apele, projekty.
	Uczenie właściwego pojęcia tolerancji, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka, agresję.	Rozmowy z uczniami dotyczące bieżącej sytuacji na świecie – wychowawca, pedagog i psycholog.
	Promowanie zdrowego stylu życia.	Dzień Sportu, zajęcia o zdrowym stylu odżywiania się oraz znaczeniu ruchu w życiu człowieka prowadzone przez wychowawców na podstawie scenariusza opracowanego przez zespół nauczycieli. Prowadzenie pogadek z pielęgniarką szkolną. Zwiększenie ilości przerw spędzanych aktywnie oraz na świeżym powietrzu.
Spoleczna	Kształtowanie przekonania o społecznym wymiarze istnienia osoby, a także o społecznym aspekcie bycia uczniem szkoły oraz kształtowanie prospołecznej postawy ucznia gotowego do czynienia dobra.	Omówienie zasad statutu szkoły i regulaminów szkolnych. Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce.

	Uczenie działania zespołowego, tworzenia klimatu dialogu i efektywnej współpracy, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów. Uczenie zasad samorządności i demokracji.	Warsztaty z zakresu komunikacji społecznej, pracy w zespole, funkcjonowania wśród innych, analizy sytuacji problemowych i możliwości ich konstruktywnego rozwiązywania. Wybory do samorządu uczniowskiego/wybory samorządów klasowych, bieżąca kontrola ich działalności, wybory opiekuna samorządu uczniowskiego. Klasowa debata nt. praw i wolności w szkole. Kontynuacja projektu „Laboratoria przyszłości”
	Doskonalenie kultury bycia.	Projekty szkolne i świetlicowe. Praca wychowawcza, tworzenie regulaminów i kontraktów klasowych.
	Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego.	Udział w akcji sprzątanie świata. Udział w akcjach charytatywnych na rzecz zwierząt, wycieczki krajoznawcze.
	Współpraca z rodzicami i środowiskiem lokalnym.	Współpraca z radą rodziców, opiniowanie dokumentacji szkolnej. Organizacja imprez i uroczystości szkolnych. Organizacja zajęć ze specjalistami. Prowadzenie konsultacji dla rodziców. Kształtowanie świadomego rodzica znającego procedury i zasady funkcjonowania ucznia i rodzica w szkole. Przekazywanie informacji promujących szkołę mediom (promowanie przez rodziców osiągnięć uczniów i nauczycieli). Dokumentowanie spotkań i rozmów z uczniami, rodzicami, nauczycielami. Zobligowanie rodziców do realizacji zadań wynikających z obowiązku szkolnego, rozmowy z uczniami oraz rodzicami dotyczące tolerancji i zapobiegania ostracyzmowi społecznemu.
	Systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych. Zwiększenie współpracy z rodzicami w zakresie kontroli obowiązku szkolnego.	Analiza frekwencji uczniów przez wychowawcę i pedagoga. Systematyczne informowanie rodziców o absencji uczniów, wywiadówki, dni otwarte, indywidualne spotkania z rodzicami, konsultacje.
Emocjonalna	Nauka nabywania świadomości własnych słabych i mocnych stron, kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości.	Warsztaty dla uczniów prowadzone przez specjalistów. Rozmowy wychowawcy, pedagoga, psychologa z uczniami dotyczące emocjonalnych trudności uczniów oraz związane z sytuacją na świecie.
	Kształcenie umiejętności rozpoznawania własnych emocji.	Podczas zajęć z doradztwa zawodowego warsztaty dotyczące umiejętności samooceny i rozpoznawania swoich predyspozycji oraz konstruowanie sposobów rozwijania swoich predyspozycji i pokonywania potencjalnych trudności.

	Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły.	Zajęcia integracyjne w klasach i między klasami. Zajęcia dotyczące agresji, przemocy z wykorzystaniem filmów profilaktycznych. Warsztaty dotyczące umiejętności prawidłowego rozwiązywania konfliktów. Współpraca z pedagogiem, psychologiem, doradcą zawodowym, logopedą.
Ochrona zdrowia i bezpieczeństwo	Poszerzanie wiedzy uczniów na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie w szkole oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą.	Pogadanki, alarmy próbne – bezpieczeństwo ucznia w szkole. Realizacja projektów wychowawczych i profilaktycznych, spotkania ze specjalistami. Zapoznanie uczniów i egzekwowanie regulaminów i zawartych kontraktów . Objęcie PPP uczniów, sprawiających trudności wychowawcze. Wykorzystanie elementów programu „Spójrz inaczej” udostępnianie broszur informacyjnych oraz literatury fachowej.
	Profilaktyka zapobiegania uzależnieniom (nikotyna, alkohol, środki psychoaktywne, dopalacze, środki zastępcze, cyberuzależnienie), media społecznościowe.	Warsztaty edukacyjne i profilaktyczne z pedagogiem i psychologiem szkolnym, realizacja programów profilaktycznych GOPS Siechnice, lekcje i pogadanki wychowawcze. Akcje profilaktyczne.
	Wspieranie uczniów, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji zdrowotnej i psychicznej.	Indywidualne rozmowy wspierające z każdym uczniem, jego rodzicami. Ustalenie zakresu dalszych działań. Dalsze postępowanie wg ustaleń. Ścisłe monitorowanie stanu zdrowia ucznia. Przestrzeganie higieny pracy przez uczniów i pracowników szkoły.
	Umacnianie u uczniów prawidłowych relacji w grupie klasowej, poczucia wspólnoty (reintegracja).	Lekcje wychowawcze – gry i zabawy integracyjne, rozmowy, warsztaty, wyjazdy klasowe aktywne przerwy. Praca o charakterze terapeutycznym z psychologiem i pedagogiem szkolnym. Zajęcia socjoterapeutyczne.
	Świadome korzystanie z narzędzi i zasobów cyfrowych w procesie kształcenia oraz metod kształcenia wykorzystujących technologię komputerową.	Pedagogizacja uczniów i rodziców. Pogadanki. Lekcje informatyki.
Działania prozdrowotne i proekologiczne	Nauczanie świadomego i efektywnego wykorzystywania czasu wolnego. Poznanie współzależności między człowiekiem, a środowiskiem naturalnym. Dostarczanie wiedzy na temat ochrony środowiska, wdrażanie uczniów w zachowania prozdrowotne, proekologiczne, prospołeczne, kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych.	Lekcje wychowawcze, projekty. Pogadanki dotyczące odpowiedniego dbania o zdrowie swoje i innych. Tworzenie gazetek klasowych, szkolnych. Realizacja projektów. Zbiórka makulatury, baterii, plastikowych nakrętek, elektrośmieci. Współpraca z pielęgniarką szkolną. Udział w wolontariacie, akcje np. zbiórki na rzecz pomocy uczniom, zwierzętom itd. Szkolenia z zakresu bezpieczeństwa, higieny pracy, pierwszej pomocy. Apele , akcje tematyczne. Wycieczki po okolicach, do parku, lasu.

	Rozwijanie właściwych postaw wobec środowiska, motywowanie uczniów do zdrowego stylu życia. Wzmacnianie właściwych nawyków kultury fizycznej w szkole i w czasie wolnym.	
--	---	--

Program wychowawczo-profilaktyczny jest realizowany w oparciu o współpracę rodziców, uczniów i nauczycieli.

I. Zadaniem rodzica jest:

- wspieranie dziecka we wszystkich jego poczynaniach i zapewnienie mu poczucia bezpieczeństwa,
- wspieranie wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służenie wiedzą, doświadczeniem i pomocą,
- aktywne uczestniczenie w życiu szkoły,
- dbałość o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci, z dziećmi (np. czuwanie nad bezpiecznym korzystaniem z Internetu, mediów społecznościowych),
- poszanowanie godności dziecka i nauczyciela.
- Zapewnienie dziecku prawa do ewentualnej diagnozy potrzeb rozwojowych i podjęcia właściwej terapii.

II. Zadaniem ucznia jest:

- znajomość i przestrzeganie norm zachowania obowiązujących w społeczności szkolnej,
- akceptacja innych uczniów i poszanowanie ich praw poszanowanie własnej i odmiennej kultury, języka i tradycji narodowej,
- współtworzenie społeczności szkolnej oraz wykorzystanie przysługujących im praw do samostanowienia o sobie,
- uczestniczenie w opiniowaniu dokumentów szkolnych,
- poszanowanie godności rodzica i nauczyciela, uczniów,
- współorganizacja imprez i akcji szkolnych.

III. Zadaniem nauczyciela jest:

- budowanie własnego autorytetu poprzez bycie sprawiedliwym, obowiązkowym i konsekwentnym w działaniu,
- tworzenie klimatu wzajemnego zaufania, współpracy i dialogu między nauczycielem a uczniem, nauczycielem i rodzicem, nauczycielem a pracownikiem szkoły,
- dbanie o właściwą postawę etyczną ucznia poprzez tworzenie systemu pożądanых wzorców i wartości w oparciu o uniwersalne normy moralne,
- współdziałanie z domem rodzinnym ucznia w celu rozpoznania potrzeb wychowanków i ich rodziców,
- troska o zdrowie i bezpieczeństwo dzieci,
- doskonalenie u uczniów umiejętności formułowania własnych poglądów i ich prezentacja we właściwy sposób,
- dążenie do zapewnienia wychowankom wszechstronnego rozwoju poprzez wspólną naukę, uczestnictwo w życiu kulturalnym,
- wskazywanie właściwych form spędzania wolnego czasu,
- informowanie o możliwościach podjęcia dalszego etapu kształcenia,

- kształtowanie umiejętności współistnienia i współdziałania w grupie rówieśniczej oraz mobilizowanie uczniów do podejmowania zadań dla wspólnego dobra w grupie, szkole, środowisku, kraju.

EWALUACJA PROGRAMU

Ewaluację programu należy skupić na podmiotach bezpośrednio zainteresowanych, czyli uczniach, rodzicach i nauczycielach realizujących program. Ważnym zadaniem będzie opracowanie i przeprowadzenie rozmowy z uczniami i rodzicami, której celem będzie zebranie opinii o programie. Otwarty charakter rozmowy i konkretne pytania pozwolą ocenić program i przeprowadzić jego modyfikację. Ciągłość ewaluacji powinny zapewnić częste zebrania z rodzicami, podczas których należy wysłuchiwać opinii (także krytycznych).

Ewaluacja:

1. Rozmowy z rodzicami, uczniami, zasięganie opinii Rady Rodziców, Rady Pedagogicznej.
2. Obserwacja zachowań uczniów.
3. Analiza dokumentacji.
4. Analiza wytworów pracy uczniów.

Ewaluacja będzie przeprowadzana pod koniec każdego roku szkolnego i przedstawiona Radzie Pedagogicznej.

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2023 r. poz.984, 1234, 1586 i 1672).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2022 r. poz. 2230 oraz z 2023 poz. 1234).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2023 r. poz. 900, 1672 i 1718).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 165).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz.172).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2023 r. poz.700).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/24

Opracowały: A. Bykowska, I. Obrał, E. Zajączkowska